

تأکید بانک مرکزی بر عدم دخالت در انتخاب گیرندگان وام‌های کلان تولیدی

بانک مرکزی با رد هرگونه شائبه در فرایند تخصیص تسهیلات ۷۰۰ همتی به بخش تولید، تأکید کرد که شناسایی و معرفی شرکت‌های واجد شرایط، تنها در حیطه اختیارات وزارتخانه‌های مربوطه بوده است. به گزارش اقتصادسراسرآمد، توحید عمرانی، معاون اداره عملیات اعتباری بانک مرکزی، ضمن شفاف‌سازی درباره نحوه پرداخت تسهیلات حمایتی به واحدهای تولیدی، تصریح کرد که این نهاد پولی هیچ دخالتی در گزینش بنگاه‌های دریافت‌کننده وام نداشته و نقشی در معرفی آن‌ها ایفا نکرده است.

عمرانی در یک برنامه تلویزیونی درباره چرایی ورود بانک مرکزی به این حوزه توضیح داد که با هدف حمایت از صنایع و تأمین سرمایه در گردش آن‌ها پس از تعبیرات در نظام ارزی، بسته‌ای حمایتی توسط دولت مصوب شد و بانک مرکزی تنها وظیفه داشت تأمین مالی این طرح را از طریق شبکه بانکی تسهیل کند.

وی با تفکیک وظایف تأکید کرد که مسئولیت شناسایی و معرفی شرکت‌ها مستقیماً بر عهده وزارتخانه‌های تخصصی از جمله «صمت» و «چجاد کشاورزی» بوده و بانک مرکزی صرفاً مجری مصوبات هیئت دولت در بخش تأمین منابع بوده است. به گفته او، این منابع از محل دارایی‌های داخلی خود بانک‌ها تأمین نشده و بانک مرکزی با دولت بودجه خاصی را به عنوان «اعتبار ویژه» به بانک‌ها تزریق نکرده‌اند.

این مقام مسئول در پاسخ به ابهامات مطرح‌شده درباره میزان پرداخت‌ها، با بیان اینکه بانک مرکزی اشراف کاملی بر مستندات دارد، گفت: آماده‌یم جزئیات این تسهیلات را به تفکیک جغرافیایی (استان و شهرستان) و نوع بنگاه‌ها ارائه دهیم. طبق آمار، در چارچوب این طرح، بیش از ۸۸۴ هزار میلیارد تومان (همت) تسهیلات در قالب نزدیک به ۲۲ هزار فقره وام، به واحدهای معرفی‌شده از سوی وزارت صمت پرداخت شده است.

عمرانی در واکنش به انتقاداتی پیرامون احتمال تبعیض در توزیع وام‌ها یا دریافت چندباره توسط برخی بنگاه‌های بزرگ، ضمن رد این ادعاها بیان کرد: بانک مرکزی در فرایند انتخاب شرکت‌ها دخالتی نداشته است؛ حتی چارچوب و اولویت‌بندی چهارگانه‌ای که برای متقاضیان تعیین شده بود، حاصل تصمیمات مشترک وزارت صمت و دستگاه‌های مربوطه بوده، نه بانک مرکزی.

معاون اداره عملیات اعتباری در پایان، سقف ۷۰۰ همتی در نظر گرفته‌شده برای این بسته را رقمی معنادار و راهگشاخواند و افزود: دولت برای کمک به حفظ سرمایه در گردش بنگاه‌ها در شرایط حساس تغییر سیاست ارزی، این منابع را پیش‌بینی کرد و شبکه بانکی نیز با وجود محدودیت‌ها و چالش‌های ناترازی مالی، توانست عملکردی مناسب در اجرای این تکلیف قانونی داشته باشد.

سید گروه تحلیل، فیروز اسماعیلی نژاد - خردادماه در ایران همواره ماه رخدادها و رویدادهای شگفت بوده‌ماهی که خاطرات تلخ و شیرین را در دل خود جای داده است. اما در میان این همه فراز و نشیب، انتشار شماره ۲۵۰۰ روزنامه اقتصاد سرآمد و تقارن آن با سالروز انتشار این رسانه با خردادخاطره‌ها، یک اتفاق میمون و خجسته است.

روزنامه اقتصادسراسرآمد در پنجم خردادماه ۱۳۹۳ اولین شماره خود را منتشر کرد و اکنون پس از یک دهه و ۱۲ سال حضور پر رنگ و مستمر در عرصه رسانه‌ای کشور، با افتخار انتشار شماره ۲۵۰۰ را پشت سر گذاشت. این تداوم و پایداری در شرایطی که بسیاری از رسانه‌ها با چالش‌های متعددی مواجه بوده‌اند، خود نشان‌دهنده عمق تعهد و باور به رسالت حرفه‌ای است.

آن‌چه در این مسیر برای ما ارزشمند بوده، نه صرفاً رسیدن

یک اقتصاددان

پیامدهای منفی تأمین مالی یارانه‌ها از منابع بانک مرکزی

یک اقتصاددان با بیان اینکه کمک بانک مرکزی برای تأمین مالی یارانه‌ها، حمایت‌های جبرانی دولت را بی‌اثر می‌کند، گفت: نهادهای بزرگ فرا دولتی در شرایط جنگی به دولت برای جبران کسری بودجه و تأمین مصارف کمک کنند تا

تمام مشکلات ناشی از کمبود هزینه‌ها بر بانک مرکزی در نتیجه جامعه آوار نشود.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، محمود جامساز، درباره منابع مالی اختصاص یافته به طرح کالابریگ به اینا تأکید کرد: طبق برنامه‌ریزی‌ها، مقرر بود منابع مورد نیاز برای پرداخت یارانه‌ها از محل مابه‌التفاوت قیمت پتزین و حذف ارز ترجیحی یارانه‌های گندم و موارد مشابه تأمین شود. اگرچه یارانه ذاتاً یک ابزار حمایتی برای جبران کاهش قدرت خرید است، اما این پرسش جدی مطرح است که آیا این مبالغ واقعاً توان مالی لازم برای حمایت از بیش از ۷۰ درصد مردم را که در بخش معیشتی به آن وابسته هستند، دارد یا خیر؟»

وی با اشاره به الگوی تخصیص یارانه در کشورهای پیشرفته‌ای نظیر کره جنوبی که یارانه را به تولید، صادرات و توسعه اختصاص می‌دهند، افزود: تفاوت ما با آن‌ها در این است که ما به جای دستیابی به عدالت از مسیر توسعه، سعی کردیم با هدف قرار دادن مستقیم عدالت به توسعه برسیم.

این دیدگاه نتیجه‌ای جز ناترازی در بخش‌های مختلف و

سیاس از همراهان این مسیر

اما هیچ کدام از این موفقیت‌ها بدون کمک و همراهی جمع بزرگی از عزیزان ممکن نبود. بر خود لازم می‌دانم از همه کسانی که در این مسیر یاریگر ما بوده‌اند، صمیمانه قدردانی کنم:

کمک شایان همکاران پرتلاش تحریریه اقتصادسراسرآمد که با دقت، تعهد و عشق، هر شماره را به سرانجام رساندند و کیفیت محتوایی روزنامه را در تراز بالایی حفظ کردند.

تعهد و پشتکار تحریریه که همواره بر اصول حرفه‌ای و استقلال رسانه‌ای پافشاری کرده و مسیر را برای تداوم انتشار هموار ساخته است.

سر دبیر محترم که با نگاه راهبردی و سردبیری هوشمندانه، خط مشی محتوایی روزنامه را جهت‌دهی کرده و کیفیت مطالب را در بالاترین سطح ممکن نگه داشته است.

دبیر تحریریه که با نظم و انسجام، هماهنگی بین بخش‌های مختلف تحریریه را مدیریت کرده و جرخ تولید محتوا را روان و بی‌نقص به پیش برده است.

دبیران سرویس و خبرنگاران زحمتکش و پرتلاش که با حضور میدانی در بنادر، گلوگاه‌های ترانزیتی، مرزهای مواصلاتی و استان‌های ساحلی، روایت‌های ناب و دست اول را به مخاطبان ما رساندند و چشم‌بینای صنعت حمل‌ونقل و اقتصاد دریا بوده‌اند.

گروه بازرگانی که با تلاش مستمر، ارتباط با مخاطبان و مشتریان را حفظ کرده و پشتوانه نیمچه پایدار و حداقلی (اقتصاد رسانه) برای تداوم انتشار این رسانه فراهم آورده‌اند.

سیستم توزیع روزنامه که در سخت‌ترین شرایط، از جمله ایام کرونا، جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان، ما را تنها نگذاشتند و با حضور به‌موقع خود در جای‌جای کشور، منشأ اثر بوده‌اند. این عزیزان ثابت کردند که توزیع، تنها یک حلقه از زنجیره انتشار نیست، بلکه قلب تپنده ارتباط با مخاطب است.

همکاران روزنامه نگار و پژوهشگر در جزایر ایرانی به‌ویژه جزیره قشم، آشوراده، خارگ و بوموسی که بی‌شائبه و تالشگرانه یاریگر ما بوده‌اند و با تحقیقات میدانی و گزارش‌های دقیق خود، غنای محتوایی روزنامه را دوچندان کرده‌اند.

خبرنگاران فعال در استان‌های ساحلی، مرزهای مواصلاتی

به بهانه دوازدهمین سال انتشار «سرآمد»؛

«سرآمد» در خرداد خاطره‌ها

با همسایگان خارجی و گلوگاه‌های ترانزیت بین‌المللی که با گزارش‌های دقیق و به‌موقع خود، تصویری شفاف از وضعیت حمل‌ونقل و ترانزیت کشور ارائه داده‌اند تا همگی بتوانیم حوزه جاده‌ای، ریلی، هوایی، دریایی و به‌طور کلی حمل‌ونقل ترکیبی که زنجیره ارتباطی این رسانه را تکمیل کرده‌اند را مورد کنکاش و رصد قرار دهیم کما اینکه بدون همراهی آنان، این مسیر ناقص می‌ماند.

همکاران ویژه ما در سواحل خلیج فارس، همسایگی خط ساحلی دریای عمان و دریای کاسپین در استان‌های بوشهر، خوزستان، هرمزگان، گلستان، مازندران، گیلان و سیستان و بلوچستان که با حضور مستمر و گزارش‌های میدانی خود، پل ارتباطی این رسانه با پهنه آبی کشور بوده‌اند.

فعالان حوزه حمل‌ونقل، لجستیک و اقتصاد دریا که همواره چشم‌بینای ما بوده‌اند و با نقدها و پیشنهادهای سازنده خود، ما را در مسیر بهبود همراهی کرده‌اند.

اساتید دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی، مبتکران، مخترعان و مخنجان این حوزه که چراغ راه ما بوده‌اند و با دانش و تخصص خود، غنای محتوایی روزنامه را دوچندان کرده‌اند.

روابط عمومی دستگاه‌ها و ارگان‌های دولتی و خصوصی که در تعامل و همکاری همواره یاریگر ما بوده‌اند و بستر اطلاع‌رسانی شفاف را فراهم کرده‌اند.

مدیران برجسته و خلاق حوزه دریاپایه که با نگاه راهبردی و تصمیم‌های جسورانه خود، افق‌های تازه‌ای پیش روی این صنعت و این رسانه گشودند.

سرپرست و نمایندگان فعال روزنامه اقتصاد سرآمد در جای‌جای ایران، به‌ویژه در مراکز استان‌ها که با حضور مؤثر خود، صدای ما را به گوش تمام نقاط کشور رساندند.

سخن‌پایانی

یک دهه تلاش، ۲۵۰۰ شماره انتشار و هزاران صفحه محتوای تخصصی در حوزه اقتصاد دریا و حمل‌ونقل، حاصل اعتماد شما مخاطبان و همراهان عزیز است. این مسیر همچنان ادامه دارد و ما با همان تعهد و اشتیاق روز اول، به رسالت خود ادامه خواهیم داد. از صمیم قلب از تک‌تک شما سپاسگزارم. امید که در ادامه این مسیر، همچنان همراه و پشتیبان یکدیگر باشیم. مدیر مسئول خردادماه ۱۴۰۵

معیشت نیست، بلکه باید افزایش دستمزد و تورم سبد معیشتی مبنای قرار گیرد. در حالی که قیمت تخم‌مرغ و برنج ۱۰۰ درصد، روغن ۲۰۰ درصد و دارو بیش از ۵۰۰ درصد رشد داشته، تورم معیشتی تقریباً بیش از ۲.۵ برابر شده است. اما در مقابل، حقوق و دستمزد‌ها حداکثر ۱.۵ برابر رشد کرده‌اند که این مسئله باعث اثر جانشینی و روی آوردن مردم به کالاهای پست یا محرومیت از کالاهای ضروری شده که پیامد آن سوءتغذیه و آسیب به سلامت تن و روان است. جامساز از تأکید بر اینکه وقتی در قانون بودجه ۱۴۰۵ ردیف بودجه برای یارانه تصویب شده، منابع آن نیز باید تعریف شده باشد، هشدار داد: اگر دولت درآمدهای خود را در بخش‌های دیگر هزینه کند، برای تأمین یارانه ناچار به پیامد آن سوءتغذیه و آسیب به سلامت تن و روان است. ضریب فراینده پولی (قدرت خلق پول بانک‌ها) که حدود ۱۷.۶ است، نقدینگی ۷.۶ برابر افزایش می‌یابد و چون این نقدینگی به سمت تولید نمی‌رود، منجر به جهش قیمت‌ها می‌شود. در این صورت، یارانه پرداختی در تور داغ تورم ذوب شده و حمایت‌های دولت بی‌اثر می‌گردد

کاهش رفاه عمومی نداشت؛ به‌طوری‌که اکنون حدود ۱۱ درصد از مردم در فقر مطلق (ناتوانی در تأمین ضرورت‌های اولیه زندگی) به سر می‌برند و طبقه متوسط نیز به سمت خط فقر در حال حرکت هستند. جامساز با بیان اینکه قرار بود یارانه یک میلیون تومانی هزینه ی ۱۱ قلم کالای اساسی را پوشش دهد، گفت: امروز این یارانه اثر و جودی خود را از دست داده و دیگر این اقلام را پوشش نمی‌دهد. با توجه به اینکه منابع بیشتری برای آن پیش‌بینی نشده، در روند فراینده تورم، هر روز بی‌ارزش تر می‌شود. نکته کلیدی اینجاست که تورم سالانه بازتاب‌دهنده وضعیت واقعی معیشت مردم نیست. طبق اعلام مرکز آمار، در حالی که تورم نقطه به نقطه اردیبهشت ۸۹.۳ درصد و تورم سالانه منتهی به اردیبهشت ۵۷.۲ درصد بوده، اما این اعداد با واقعیت سبد معیشتی همخوانی ندارند. این اقتصاددان افزود: در اسفندماه، همین مرکز آمار تورم سبد معیشتی را ۱۱۲.۵ درصد (یعنی ۲.۱۲۵ برابر) اعلام کرد که قطعاً اکنون بسیار بیشتر شده است. تورم سالانه بر اساس تغییر قیمت ۲۸۶ قلم کالا محاسبه می‌شود که لزوماً بیانگر

رئیس کمیسیون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی اتاق بازرگانی ایران:

فشار به بانک مرکزی برای تأمین کسری‌ها نتیجه‌ای جز تورم ندارد

دستمزد‌ها گرفته‌شده، باید این موضوع نیز در نظر گرفته می‌شد که حقوق بازنشستگان نیز به همان نسبت افزایش خواهد یافت.

وی ادامه داد: به همین دلیل با پیامد همان اقداماتی مواجه هستیم که دولت‌ها در دوره‌های مختلف با برداشت از منابع این سازمان رقم زده‌اند. اکنون نیز به دلیل کمبود منابع مالی دولت، آنچه رخ می‌دهد این است که از بانک مرکزی استقراض شده و منابع را در اختیار تأمین اجتماعی قرار می‌دهد. در عمل این فرآیند به افزایش تورم منجر می‌شود، زیرا بدون فعالیت اقتصادی، پول جدید وارد اقتصاد می‌شود و نتیجه آن افزایش سطح عمومی قیمت‌ها خواهد بود.

شکر خدایی درباره راهکارهای بلندمدت اصلاح وضعیت صندوق‌های بازنشستگی اظهار کرد: راهکار اساسی آن است که دولت، وزیر کار و سایر نهادهای دولتی از ساختار مدیریتی این صندوق‌ها خارج شوند و اداره آنها به کارفرمایان و کارگران واگذار شود. برای من قابل درک نیست که چرا باید مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی توسط وزیر تعیین شود. دولت باید از این ساختار کنار برود و مدیریت را واگذار کند. علاوه بر این، بدهی سنگین خود به صندوق‌های بازنشستگی را نیز تسویه کند. اگرچه هنوز رقم نهایی این بدهی مشخص نیست، اما حداقل بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ همت برآورد می‌شود. دولت باید به جای واگذاری سهام بی‌کیفیت و شرکت‌های ناکارآمد، منابعی را که از این صندوق‌ها برداشت کرده به همراه سود آن بازگرداند و بدهی خود را بر مبنای ارزش روز تسویه کند. همچنین مدیریت صندوق‌ها باید به بخش خصوصی، کارفرمایان و کارگران واگذار شود، زیرا آنها توانایی اداره این مجموعه‌ها را دارند. با این حال، این اتفاق رخ نداده و سازمان تأمین اجتماعی به یک مجموعه شبه‌دولتی تبدیل شده است.

وی در پایان خاطر نشان کرد: چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای برای صندوق‌های بازنشستگی کشور دیده نمی‌شود و این وضعیت تنها به سازمان تأمین اجتماعی محدود نیست. صندوق‌های بازنشستگی نیروهای مسلح و فولاد و... نیز با شرایط مشابهی مواجه هستند و تنها صندوق بازنشستگی بانک‌ها همچنان پابرجاست؛ سایر صندوق‌های بازنشستگی عملاً ورشکسته شده‌اند. این مسئله نشان می‌دهد که دولت‌ها توانایی بنگاهداری ندارند و نتیجه چنین رویکردی، همین شرایط فعلی است.

انتخاب تأمین اجتماعی قرار گیرد، مسئله اصلی همچنان پابرجاست، زیرا بانک مرکزی پول بلاعوض در اختیار هیچ‌کس قرار نمی‌دهد و حتی به دولت نیز وام می‌دهد. زمانی که تصمیم به افزایش ۴۰ تا ۵۰ درصدی

فشار به بانک مرکزی برای تأمین کسری‌ها به افزایش تورم منجر می‌شود، زیرا بدون فعالیت اقتصادی، پول جدید وارد اقتصاد می‌شود و نتیجه آن افزایش عمومی قیمت‌ها خواهد بود.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، فرشید شکر خدایی، با اشاره به چالش‌های صندوق‌های بازنشستگی به اینا اظهار کرد: ریشه این مشکلات به سال‌های گذشته بازمی‌گردد. منابع این صندوق‌ها به دلیل دخالت‌های گسترده دولت‌ها و مجالس از کارایی و بهره‌وری لازم برخوردار نبوده‌اند؛ به عبارت دیگر، منابعی که از سبوی کارفرمایان و کارگران تأمین شده، در طول زمان در مسیرهای حرفه‌ای و اقتصادی مناسب به کار گرفته نشده است. این مجموعه‌ها همواره به حیاط خلوت هیات‌مدیره‌های منصوب دولت تبدیل شده‌اند و نتیجه این روند، شکل‌گیری شرکت‌هایی بوده که با زیان‌های سنگین و زیان انباشته قابل توجه مواجه هستند و هزینه این ناکارآمدی و مداخلات را در نهایت کارگران و کارفرمایان کشور پرداخت کرده‌اند.

وی ادامه داد: در حال حاضر نیز حجم گسترده‌ای از دارایی‌های نامولد و زیان‌ده در اختیار این صندوق‌ها قرار دارد؛ با این حال، افرادی که در هیئت‌مدیره این مجموعه‌ها حضور دارند و حقوق‌های بالایی دریافت می‌کنند، تمایلی به واگذاری این دارایی‌ها به بخش خصوصی، فروش آنها یا اصلاح ساختار موجود ندارند. در نتیجه، ما در تله‌ای گرفتار شده‌ایم که می‌توان آن را «تله ناکارآمدی حکمرانی» نامید.

شکر خدایی درباره برخی فشارها به بانک مرکزی برای تأمین منابع اظهار کرد: در هیچ کشوری بانک مرکزی مسئول تأمین هزینه‌های تأمین اجتماعی یا پرداخت حقوق بازنشستگان نیست. دولت‌ها در دوره‌های مختلف از منابع صندوق‌های بازنشستگی استفاده کرده‌اند و کسانی که در طول سال‌ها به منابع این صندوق‌ها دست‌اندازی کرده‌اند، باید هزینه آن را نیز بپردازند. دولت باید بدهی‌های خود را پرداخت کند و افراد منصوب خود را از مدیریت شرکت‌های وابسته به تأمین اجتماعی کنار بگذارد. همچنین تأمین اجتماعی باید شرکت‌ها و بنگاه‌های تحت اختیار خود را واگذار کرده و منابع حاصل را در بخش‌هایی سرمایه‌گذاری کند که امکان افزایش ثروت و بازدهی را فراهم می‌کنند.

وی در تشریح پیامدهای بلندمدت تأمین کسری منابع از طریق بانک مرکزی گفت: بانک مرکزی نمی‌تواند منابع مالی افراد یا سازمان‌ها را پرداخت کند، بلکه تنها وام می‌دهد. حتی اگر این وام برای یک یا دو ماه در